

רע"א 3233/14 אביבה בראודה נ. גדי פרבר
פסק-דין בתיק רע"א 3233/14 בבית המשפט העליון

לפני:

כבוד השופט נ' סולברג

המבקשת:

אביבה בראודה

נגד

המשיב:

גדי פרבר

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בה"פ 9040-11-12 מיום 8.4.2014 שניתנה על-ידי השופט א' יעקב

בשם המבקשת:

עו"ד דורון ניכטברגר

בשם המשיב:

עו"ד גיל תורג'מן

פסק-דין

1. בקשת רשות ערעור על החלטתו-זו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופט א' יעקב) מיום 8.4.2014 בה"פ 9040-11-12: "פסק הדין ניתן ביום 20.6.13. בכך הסתיים הדין בתיק זה".

עיקרי העובדות וההליכים

2. הצדדים הקימו וניהלו מרכז למוזיקה, החל משנת 2009, בדרך של שותפות, כאשר כל אחד מהם זכאי וחייב במחצית מהעסק. לאחר זמן-מה נתגלעה בין הצדדים מחלוקת באשר לאופן ניהולו של המרכז, והמשיב הודיע על רצונו לעזוב את השותפות. בהמשך, הגישה המבקשת תובענה לבית משפט השלום, בדרך של המרצת פתיחה, בה נתבקש בית המשפט "ליתן פס"ד הצהרתי כי מחצית ההתחייבויות של המרכז, הנתבע חייב בהם".

3. ביום 27.11.2012, החליט בית משפט השלום (השופט ע' ניר נאווי) להעביר את הדין בתובענה לבית המשפט המחוזי מחמת חוסר סמכות עניינית. על-פי ההחלטה, "עיון בכתב התביעה מעלה כי הלכה למעשה

עותרת התובעת לפירוק השותפות בין הצדדים. התובעת מציינת בתביעתה במספר מקומות כי בין הצדדים התנהלה שותפות... ומבקשת כי יוצהר כי הנתבע חב במחצית חובותיה של השותפות. מקובלות עלי טענות המבקש [המשיב בענייננו] כי מדובר בשותפות שהסתיימה ובתביעה שעניינה הערכת שווי נכסי השותפות, וחישוב גובה ההתחייבויות על מנת שאלה יתחלקו בין הצדדים באופן שווה".

4. ביום 20.6.2013, הסכימו הצדדים להצעתו של בית המשפט המחוזי (הנשיאה ה' גרסטל) לפיה "ימונה רו"ח אשר יפעל לפירוק השותפות" כאשר כל צד ישמור על טענותיו, ולהסכמתם זו ניתן תוקף של פסק דין. הצדדים הגיעו להסכמות בנוגע לכיסוי חוב השותפות לבנק ולחלוקת הציוד ביניהם, ובעקבות כך, פנה המפרק, רו"ח אביר רוה, ביום 4.11.2013, לבית המשפט המחוזי בבקשה לביטול מינויו כמפרק, תפקיד שלהבנתו התייתר לאור הסכמות הצדדים שהביאו בעצמם לפירוק השותפות מאליה, ולחלופין להנחותו בהמשך תפקידו. רו"ח רוה ציין בבקשתו כי הצדדים טרם הגיעו להסכמה באשר לאיזון מימון פעילות השותפות, נושא שאינו נמצא לפי הבנתו במסגרת המלאכה שנדרש לבצע על-ידי בית המשפט. ביום 12.12.2013, לאחר קבלת תגובות הצדדים בעניין, הורה בית המשפט המחוזי (הנשיאה ה' גרסטל) לרו"ח רוה להכין דו"ח איזון של זכויות וחובות הצדדים נכון למועד עזיבת המשיב את השותפות (להלן: דו"ח האיזון). דו"ח האיזון הוגש לבית המשפט המחוזי ביום 24.2.2014, ובו נקבע כי על המשיב להעביר למבקשת סכום כסף של 48,137 ₪.

5. ביום 28.2.2014 הגישה המבקשת בקשה לבית המשפט המחוזי למתן פסק דין לתשלום יתרת החוב של המשיב, בהתאם לאמור בדו"ח האיזון. ביום 30.3.2014 נתן בית המשפט המחוזי (השופט א' יעקב, אשר החליף את המותב הקודם, הנשיאה ה' גרסטל) החלטה לפיה ניתן פסק דין בתיק. על החלטה זו חזר בית המשפט המחוזי (השופט א' יעקב) בהחלטות נוספות (מיום 7.4.2014 ומיום 8.4.2014) לאור בקשה שניה של המבקשת למתן פסק דין ובקשת הבהרה בעקבות החלטתו. על-פי בית המשפט המחוזי, פסק הדין בתיק ניתן ביום 20.6.2013 (מתן תוקף להסכמת הצדדים בדבר מינוי רו"ח רוה לפירוק השותפות). בית המשפט המחוזי ציין כי יתכן ויש מקום להליך חדש, אולם התביעה בתיק הנדון מיצתה את עצמה.

מכאן בקשת רשות הערעור שלפני.

עיקרי טענות הצדדים

6. לטענת המבקשת, שגה בית המשפט המחוזי בהחלטתו לפיה ניתן פסק דין בתיק. לשיטתה, ההחלטה מיום 20.6.2013 היא בגדר החלטה אחרת, שלא מיצתה את ההתדיינות בתיק – ולא בכדי התיק המשיך להתנהל במשך חודשים רבים גם לאחר שזו ניתנה. לשיטתה, ההחלטה מיום 20.6.2013 בדבר מינוי רו"ח לפירוק השותפות אין בה משום מענה לסעד שהתבקש על-ידה בתובענה שהגישה, הצהרה כי המשיב חייב במחצית ההתחייבויות של השותפות, ועל כן היא מהווה החלטת ביניים בלבד לצורך הכרעה בסעד המבוקש. לפיכך, יש להמשיך את ההליך ולדון בבקשתה למתן פסק דין בדבר תשלום יתרת החוב של המשיב.

7. מנגד, המשיב סומך ידו על החלטת בית המשפט המחוזי, וטוען כי המבקשת כלל לא עמדה בנטל לשכנע מדוע יש ליתן לה רשות לערער, כאשר ממילא סיכוייה להצליח בערעור הם קלושים. לטענתו, הבקשה למתן רשות לערער על החלטת בית המשפט המחוזי מיום 8.4.2014 מהווה, הלכה למעשה, ניסיון לערער על פסק הדין שניתן בהסכמת הצדדים ביום 20.6.2013, אשר המועד להגשת ערעור עליו חלף זה מכבר. המשיב הוסיף כי מדובר בתביעה לסעד הצהרתי שמהותה פירוק השותפות, כך שלא ניתן להכניס "בדלת האחורית" גם חיובים כספיים הנובעים מאותה שותפות, במיוחד נוכח העובדה שלא נערך דיון הוכחות בעניין דו"ח האיזון ולגבי הנזקים הנטענים שנגרמו למי מהצדדים, וכלל לא הוכחה חובת המשיב בחיובים כספיים כלשהם. טענות מעין אלה מקומן בהליך נפרד, באם יפתח.

8. לאחר שעיינתי בבקשת הרשות לערער ובתשובת המשיב, על נספחיהן, ונתתי דעתי על נימוקיהן, הגעתי לכלל מסקנה כי נכון יהיה לדון בבקשה כאילו ניתנה רשות ערעור והוגש ערעור על-פיה. דין הערעור להתקבל באופן זה שההליך יוחזר לבית המשפט המחוזי על מנת שישלים את הדיון במחלוקת בין הצדדים.

9. הבחינה האם החלטה היא "פסק-דין" או "החלטה אחרת" אינה נעשית בהכרח, כידוע, על-פי הכותרת שניתנה לה, אלא בהתאם למהותה. השאלה בהקשר זה היא, האם "נסגר התיק" או שמא נותר לשופט עניין נוסף לדון בו בגדר ההליך, כך שטרם ניתנה הכרעה סופית בעניין נשוא המחלוקת (רע"א 8813/05 עמותת במות נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (17.8.2006); בש"א 3452/10 סאלם נ' רמת חובב, מועצה מקומית תעשייתית, פסקה 3 (9.8.2010); חמי בן-נון וטל חבקין הערעור האזרחי 102 (מהדורה שלישית, 2012); אורי גורן סוגיות בסדר דין אזרחי 619-620 (מהדורה אחת עשרה, 2013)). בענייננו, לא ניתנה הכרעה סופית בסעד שהתבקש על-ידי המבקשת, הצהרה כי המשיב חייב במחצית מהתחייבויות המרכז. אכן, נקבע כי תביעת המבקשת נוגעת לפירוק השותפות, ואילו זו פורקה כאמור מאליה על-ידי הצדדים. אולם, נקבע עוד כי מדובר ב"תביעה שעניינה הערכת שווי נכסי השותפות, וחישוב גובה ההתחייבויות על מנת שאלה יתחלקו בין הצדדים באופן שווה" (החלטה מיום 27.11.2012). גם המשיב טען במסגרת ההליך כי "כתב התביעה כולל אף מרכיב כספ" (סעיף 15 לבקשתו של המשיב מיום 13.11.2012 לדחיית התביעה על הסף). לאור זאת, דומני כי המשיב מושתק מלטעון כעת כי המבקשת אינה יכולה "להכניס בדלת האחורית גם חיובים כספיים הנובעים מאותה שותפות" (סעיף 90 לתשובת המשיב לבקשת רשות הערעור). מכל מקום, נראה כי הצדדים הרחיבו ולו במשתמע את חזית המחלוקת והסבו את ההליך לכיוון הכרעה גם במרכיב הכספי ובחשבונות שבין הצדדים, כפי שעולה בין היתר מהחלטת בית המשפט המחוזי בדבר הכנת דו"ח האיזון, וזאת לאחר שהשותפות כבר פורקה מאליה. מכאן מובן שגם הנשיאה ה' גרסטל לא ראתה בהחלטתה מיום 20.6.2013 משום פסק דין, שהרי היא הורתה על המשך הליכים בתיק לאחר הפירוק לשם הכרעה גם בעניינים שצפויים לעלות מדו"ח האיזון. המשיב לא ביקש לערער על החלטה זו.

10. מן האמור עולה, כי בין אם הייתה זאת כוונת הצדדים בתחילת ההליך, בין אם נתגבשה כך בהמשכו, הרי שההחלטה מושא המחלוקת מיום 20.6.2013 בדבר מינוי ר"ח לפירוק השותפות לא סיימה את המחלוקת בתיק: לא ניתנה הכרעה בסעד ההצהרתי ובוודאי שלא הסתיים הטיפול בעניין החשבונות שבין הצדדים. על כן אין לראות בהחלטה זו פסק דין המסיים את הטיפול הכולל בעניינים של הצדדים, ואשר "סוגר" למעשה את ההליך.

11. גם טעמי יעילות ומתן שירות שאנו מחוייבים בו כלפי הבאים בשערנו מצדיקים את השבת התיק לבית המשפט המחוזי להמשך הדיון בו. ראוי כי תיק מעין זה ידון בכללותו, על כל היבטיו, לפני אותו מותב אשר יכריע בכל הסוגיות העולות מסיום השותפות. אין מקום להביא לפיצול מיותר של ההליכים ולגרור את הצדדים להליכים נוספים שיגרמו לדחיית סיום הפרשה ולעלויות נוספות.

12. הערעור מתקבל אפוא במובן זה שהחלטות בית המשפט המחוזי לפיהן ניתן פסק דין והדיון בתיק הסתיים – מבוטלות בזאת. ההליך יוחזר לבית המשפט המחוזי על מנת שידון ויכריע בסעד המבוקש, ויעשה כחכמתו במישור הדיוני (בכלל זה, ככל שיראה לנכון, להורות על תיקון כתבי טענות, תשלום אגרה והוראות אחרות, הכל על-פי שיקול דעתו) ובמישור המהותי, עד למתן פסק הדין.

בנסיבות העניין, אין צו להוצאות.

ניתן ביום, ו' בחשוון התשע"ה (30.10.2014).